

AKTIVNOSTI ZA VPIS ENOT NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE V REGISTER NESNOVNE DEDIŠČINE, RAZGLASITEV NESNOVNE DEDIŠČINE POSEBNEGA DRŽAVNEGA POMENA IN PRIPRAVO NOMINACIJE ZA UNESCOV REPREZENTATIVNI SEZNAM NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE ČLOVEŠTVA

Uvodna pojasnila

V skladu s slovensko in mednarodno zakonodajo: Zakonom o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD-1) in Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine je postopek vpisovanja, razglasjanja in nominiranja enot nesnovne kulturne dediščine v Sloveniji sledeč:

- enota mora biti najprej vpisana v (nacionalni) **Register nesnovne kulturne dediščine** (v nadaljevanju: register),
- nato **Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine** (v nadaljevanju: koordinator), če enota ustreza merilom, poda predlog na **Ministrstvo za kulturo** (v nadaljevanju: MK) za razglasitev nesnovne dediščine za nesnovno dediščino posebnega državnega pomena (možno je tudi predlagati razglasitev lokalni skupnosti za razglasitev nesnovne dediščine posebnega lokalnega pomena, a v tem primeru nominacija za Unesco ni mogoča),
- nato se lahko začnejo postopki priprave za nominacijo enote na Unesco Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva (v nadaljevanju: Reprezentativni seznam).

Koordinator izvaja državno javno službo za področje varstva nesnovne kulturne dediščine; od leta 2011 je to **Slovenski etnografski muzej** (SEM).

Podrobnejši opis postopkov in aktivnosti

1. VPIS V REGISTER NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE

Register nesnovne kulturne dediščine vodi MK, Direktorat za kulturno dediščino.

Postopek vpisa v register nesnovne kulturne dediščine:

1. Vsa navodila, dokumente in obrazce za pripravo pobude najdete na spletni strani koordinatorja: <http://www.nesovnadediscina.si/>.
2. Koordinator zbira pobude, jih pregleda in ob morebitnih pomanjkljivostih prosi za dopolnitve.
3. Popolne pobude obravnava delovna skupina koordinatorja trikrat letno (februar, junij in oktober).
4. Če je enota primerna za vpis v register, koordinator pripravi predlog za vpis v register (strokovno primeren, podroben opis dediščine, karakteristični prikazi, izjave nosilcev itd).
5. MK vpiše enoto v register, ki je dostopen na spletni povezavi: http://www.mk.gov.si/si/storitve/razvidi_evidence_in_registri/register_nesovne_kulturne_dediscine/seznam_registriranih_enot_nesovne_kulturne_dediscine/.

2. RAZGLASITEV ZA NESNOVNO DEDIŠČINO POSEBNEGA DRŽAVNEGA POMENA

V skladu z 20. členom ZVKD-1 se spomenik državnega pomena (nesnovna dediščina posebnega državnega pomena) razglasi z aktom vlade. Predlog za razglasitev pripravi koordinator, odlok o razglasitvi pripravi MK; sprejme ga vlada RS na predlog resornega ministrstva.

Postopek razglasitve nesnovne dediščine za nesnovno dediščino posebnega državnega pomena:

1. Koordinator po lastni presoji ali na pobudo pošlje predlog za razglasitev nesnovne dediščine za nesnovno dediščino posebnega državnega pomena na MK (razglasi se lahko samo dediščina, ki je vpisana v register).
2. MK v sodelovanju s koordinatorjem pripravi odlok o razglasitvi enote za nesnovno dediščino posebnega državnega pomena.
3. Izvede se seznanitev s predlogom za razglasitev.
 - 3.1. Seznanitev se praviloma izvede v obliki javne obravnave, na katero se poleg nosilcev vključijo tudi druga zainteresirana javnost (lokalna skupnost ipd.).
 - 3.2. Osnutek odloka se objavi na spletnih straneh MK, koordinatorja ter na portalu e-demokracija (<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/edemokracija.euprava>). Določita se rok in naslov za pošiljanje pripomb (od 10 dni do enega meseca). O objavi koordinator obvesti nosilce.
 - 3.3. Izvede se javna obravnava. Vodi jo koordinator ob pomoči MK, lahko se izvede v sodelovanju z lokalno skupnostjo. Na obravnavo se obvezno vabijo nosilci.
 - 3.4. Koordinator pripravi odgovor na pripombe in ga posreduje vsem, ki so pripombe poslali.
4. MK v sodelovanju s koordinatorjem pripravi končni predlog odloka.
5. MK posreduje predlog odloka v medresorsko usklajevanje.
6. MK posreduje predlog odloka v obravnavo na vlado.
7. Vlada sprejeti odlok objavi v Uradnem listu RS (odlok praviloma začne veljati dan po objavi).

3. NOMINACIJA ZA REPREZENTATIVNI SEZNAM NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE ČLOVEŠTVA

Nominacija mora biti pripravljena skladno s Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine in operativnimi direktivami na predpisanem obrazcu, skupaj s slikovnim in avdio gradivom (prostih vseh avtorskih pravic) in v skladu s predvideno časovnico (31.3. v tekočem letu). Gradiva so dostopna na spletnih straneh Unesco, posvečenih nesnovni kulturni dediščini: <http://www.unesco.org/culture/ich/>. Priprava vse potrebne dokumentacije in prilog zahteva interdisciplinarno delovno skupino v sodelovanju s koordinatorjem in MK. Nosilec priprave nominacije je praviloma skupnost, ki je nosilka nesnovne dediščine.

Aktivnosti:

1. Oblikovanje interdisciplinarne delovne skupine.
2. Izpolnitev predpisanega obrazca, ki je dostopen na spletni strani: <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00184>.
3. Končna oblika besedila v predpisanem obrazcu, ki je predviden za oddajo na Unesco v tekočem letu, mora biti oddana na MK konec januarja, v februarju

potekajo še zadnja usklajevanja, dopolnitve in popravki. Marca pa mora biti izvedena še formalna potrditev na vladi.

4. Izbor 10 reprezentativnih fotografij v skladu z navodili (prostih vseh avtorskih pravic): <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00184>.
5. Priprava video posnetka v skladu z navodili (največ 10 minut, prosti vseh avtorskih pravic): <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00184>.

Neuraden prevod obrazca in navodil za vpis na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva v slovenščino:

Obrazec:

http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Razvidi/RKD_Ziva/ICH-02-SL.doc

Navodila:

http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Razvidi/RKD_Ziva/ICH-02-instructions-SL.doc

Informacije in podrobnejša navodila

Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine:

<http://www.nesnovnadediscina.si/>

Ministrstvo za kulturo:

http://www.mk.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_kulturno_dediscino/varstvo_nesnovne_kulturne_dediscine/

Seznam nesnovne kulturne dediščine (UNESCO):

<http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?pg=00011>

O konvenciji:

<http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00006>

Informacije in dokumenti za nominacijo:

<http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00184>

Zakon o ratifikaciji Konvencije o varovanju nesnovne kulturne dediščine (Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 1/08)

<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5016>

Kontaktne osebe

Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine - SEM:+

mag. Adela Pukl

Slovenski etnografski muzej

Metelkova 2, Ljubljana

T: [+386 \(0\)1 300 87 86](tel:+386013008786)

E-mail: adela.pukl@etno-muzej.si

dr. Nena Židov

Slovenski etnografski muzej

Metelkova 2, Ljubljana

T: [+386 \(0\)1 300 87 60](tel:+386013008760)

E-mail: nena.zidov@etno-muzej.si

mag. Anja Jerin

Slovenski etnografski muzej

Metelkova 2, Ljubljana

T: +386 (0)1 300 87 833
E-mail: anja.jerin@etno-muzej.si

MK, Direktorat za kulturno dediščino:

Špela Spanžel

Ministrstvo za kulturo
Direktorat za kulturno dediščino
Maistrova ulica 10, SI-1000 Ljubljana
T: +386 (0)1 400 79 26
E-mail: spela.spanzel@gov.si

mag. Ksenija Kovačec Naglič

Ministrstvo za kulturo
Direktorat za kulturno dediščino, INDOK center
Maistrova ulica 10, SI-1000 Ljubljana
T: +386 (0)1 400 79 38
E-mail: ksenija.kovacec@gov.si

Pripravili:

MK in SEM, oktober 2012, zadnja dopolnitev december 2021